

LATYN TWEEDE ADDISIONELE TAAL: VRAESTEL II

Tyd: 1½ uur

100 punte

LEES ASSEBLIEF DIE VOLGENDE INSTRUKSIES NOUKEURIG DEUR

1. Hierdie vraestel bestaan uit 3 bladsye.
 2. Beantwoord ALBEI vrae. Skryf asseblief op ALTERNATIEWE REËLS.
 3. Antwoorde moet in die Antwoordboek voltooi word.
 4. Dit is in jou eie belang om leesbaar te skryf en jou werk netjies aan te bied.
-

Vertaal die Latynse gedeeltes van ALBEI die volgende stukke in Afrikaans.

Skryf asseblief op ALTERNATIEWE reëls.

VRAAG 1

Vanweë sy vyandigheid teenoor die Plebejers is Coriolanus uit Rome verban. Hy het skuiling gesoek by 'n naburige stam, die Volskers, vir wie hy later aangevoer het teen Rome, sy vaderland. Hier het sy eie familie hom oorreed om daarvan af te sien om die stad aan te val.

Veturia, magno natu mulier, et Volumnia Coriolani uxor, duos parvos filios secum ferens, in castra hostium ierunt. cum armis viri defendere urbem non possent, mulieres **precibus** lacrimisque defendere constituerunt. ubi ad castra ventum est nuntiatumque Coriolano est adesse ingens **agmen** mulierum, quidam miles qui praeclaram Veturiam inter **nepotes** stantem agnoverat, "nisi me oculi mei decipiunt," inquit, "mater tibi coniunxque et liberi adsunt."

Coriolanus, quasi **amens** ab sede sua desiluit, matrem suam **amplexari** volens, sed mulier in iram ex precibus versa, "priusquam **complexum** accipio," inquit, "dic mihi utrum ad hostem an ad filium venerim." uxor deinde ac liberi illum **amplexati** sunt. ipse in vicem eos **amplexatus**, ab urbe Roma castra movit.

[Aangepas uit Livius, Liber II, 40]

prex, precis (v)

agmen, agminis (o)

nepos, nepotis (m)

amens, amentis (b.nw.)

amplexor, amplexari, amplexatus sum (1)

complexus, complexus (m)

= gebed

= bende, menigte

= kleinseun

= waansinnig, rasend

= om te omhels

= omhelsing

50 punte

VRAAG 2

Let wel: Die Latynse gedeeltes vir vertaling word aangedui deur A, B en C. Merk hulle op dieselfde manier in jou vertaling. Verbindingstekes in Afrikaans is kursief gedruk. Moenie hierdie gedeeltes in jou antwoord insluit nie.

Plinius, die groot briefskrywer en 'n literêre figuur van sy tyd, onderneem met graagte om 'n tutor vir die vaderlose nefies van 'n baie goeie vriend te soek.

[A] quid mihi esse iucundius potuit quam ut **praeceptorem** fratris tui filiis quaererem? nam **beneficio** tuo in **scholam** redeo et iterum dulcissimam in **pueritiam** intro: sedeo inter iuvenes, ut solebam, atque etiam arbitror quantum auctoritatis apud illos propter **litteris** meis habeam. *Die seuns het onlangs in 'n vol klaskamer taamlik luidrugtig onder mekaar grappe gemaak.* **[B]** intravi, statim tacuerunt; te volo scire fratris tui filios optime discere ibi posse. praeterea, cum omnes qui doceant audivero, quid de quoque **praeceptore** putem scribam.

Ek doen dit sover ek kan in 'n brief, sodat jy kan voel dat jy hulle self gehoor het.

[C] hanc fidem, hoc studium tibi debeo, memoriae fratris tui mortui debeo. nam quid magis vestra **interest** quam ut filii sint digni patre tali et te. etiam si non me rogavisses ut curarem, ita libenter fecissem quasi filii essent mei. vale.

[Aangepas uit Plinius, Epistulae Liber II, 18]

praeceptor, praeceptoris (m)	= tutor, onderwyser
beneficium, beneficii (o)	= goedheid, guns
schola, scholae (v)	= skool
pueritia, pueritiae (v)	= kinderdae
litterae, litterarum (v. mv.)	= letterkundige geskrifte
interest, interesse, interfuit (onpersoonlike ww.)	= dit is van belang/belangrik

50 punte

Totaal: 100 punte